

Asia: VN/2058/2025

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä

Lausunnonantajan lausunto

1. Palaute osallistumisen edellytysten sisällöstä (3 §).

-

2. Palaute osallistumisvakuuden määrästä ja uusimisesta (4 §).

-

3. Palaute tarjottavasta hyödyntämismaksusta, kuten maksun määräytymisestä, indeksoinnista ja pisteytyksestä (8 § ja liitteen 1 kohta A).

-

4. Palaute edistämismaksuuden määrästä, kerryttämisestä ja uusimisesta (10 §).

-

5. Palaute kokemuksesta, osaamisesta ja muuta hankkeen edistämiskykyä koskevista valintakriteereistä (liitteen 1 kohta B) sekä niihin liittyvistä määritelmistä (1 §).

-

6. Palaute hankkeen ympäristövaikutuksia koskevista valintakriteereistä (liitteen 1 kohta C).

Toimenpide 2 eli lintututkan käyttö.

Ehdotus lintututkan käytöstä valintakriteerinä on kannatettava ja tärkeä. Joidenkin maiden standardeissa tutkien käyttö kuuluu YVA-vaatimuksiin, mutta Suomesta YVA-standardit toistaiseksi puuttuvat ja on hyvä, että tutkan käyttöä edistetään valintakriteereillä.

Lintututkien kehitys on ollut viime vuosina nopeaa. Uusimmat tutkat pystyvät lähes lajitason tunnistamiseen. Pidämme erittäin tärkeänä, että lintututkan tulee olla parasta saatavilla olevaa teknologiaa.

Liitteen mukaan tutkatutkimusten tulokset ja tutkimusaineisto tarkkailusta on toimitettava työ- ja elinkeinoministeriölle. Koska toimijoilla on alueellinen yksinoikeus merituulivoiman kehittämiseen, aineiston tulee olla mielestämme kaikille avointa. Näin varmistetaan, että hankkeiden myötä yleinen tietämys lintujen muutosta talousvyöhykkeellä paranee, millä on suuri merkitys merituulivoiman kehittämiselle. Mielestämme aineiston avoimuusvaatimus tulee kirjoittaa kriteeriin.

Tutkaseurantaa esitetään kahtena vuonna kahtena kuukautena keväin syksyin. Lintujen muuttoajat ovat verraten pitkät. Hyvän kuvan muodostamiseksi keväällä olisi tarpeen kerätä aineistoa vähintään maaliskuun puolivälistä toukokuun loppuun. Syysmuutto kestää ajallisesti huomattavasti kevättä pidempään aina kesäkuun lopusta jopa seuraavan vuoden alkuun suurten vesistöjen jäätymiseen saakka. Varsin hyvän käsityksen syysmuutosta saa todennäköisesti kuitenkin elokuun puolivälistä lokakuun loppuun kestäväällä seurannalla, vaikka aineistoon jääkin tiettyjä puutteita. Vaikka muuton ajoittumisessa on jonkin verran alueellisia eroja, asetukseen kannattaisi kirjata kyseiset seuranta-ajat (keväällä maaliskuun puolivälistä toukokuun loppuun ja syksyllä elokuun puolivälistä lokakuun loppuun) mainittujen kahden kuukauden yleisten kestoajkojen sijaan.

Lisäksi kriteereihin voisi lisätä lisäpisteen siitä, jos toteuttaa etukäteisselvitystä vastaavan tutkaseurannan voimaloiden toiminnan käynnistämisen jälkeen, mikä toisi tärkeää tutkimustietoa lintujen muuton vasteesta rakennettuihin voimaloihin.

7. Palaute energiajärjestelmän joustavuutta koskevista valintakriteereistä (liitteen 1 kohta D).

Kannustavatko ehdotetut pistemäärät näkemyksenne mukaan riittävästi kyseisten energiajärjestelmän joustavuutta edistävien hankkeiden toteutukseen?

Tarvitsevatko hankkeet ylipäänsä lisäkannusteita pisteytyksen muodossa toteutuakseen?

Tulisiko hankekategorioiden poiketa esitetystä?

-

8. Palaute hyödyntämismaksun ja laadullisten valintakriteerien pisteytyksen suhteesta, eli siitä, että hinnan osuus on 50 prosenttia ja laadun osuus 50 prosenttia (6 § ja liite 1).

Tulisiko jakoa mielestänne muuttaa ja jos, miksi?

-

9. Muu palaute.

-

Arkiomaa Aki
BirdLife Suomi ry